

[Paul Holt.]

dette, at vi maa paalægge os Afsavn i vort Folk for at føre denne Politik igennem. Det er givet, at det bliver nødvendigt at udvide vort Rationeringssystem. Dette kan imidlertid kun gennemføres paa en god Maade, hvis hele det danske Folk erkender sit Ansvar. Det er en sørgelig Situation for et Folk, hvis en Rigsdag vedtager Love, som Folket lige saa stille saboterer, fordi de støder imod enkelte Personers eller Familiers Velbefindende. Derfor er en Udvidelse af Rationeringen, særlig af Varer, som produceres i rigelig Mængde, en Prøvesten paa Folkets almindelige Moral, ja, i Virkeligheden en Prøve for Folkestyrets hele Anseelse. Hvis den rette politiske Modenhed og Ansvarsfølelse er til Stede i Folket, vil Folket forstaa disse Indskrænkningers Nødvendighed og sætte en Ære i at overholde dem. Hvis det ikke er Tilfældet, bliver en saadan tvungen Forbrugsindskrænkning ikke alene en uheldig nationaløkonomisk Foranstaltning, men ogsaa et moralsk Nederlag for Folket selv.

Under Debatten om den økonomiske Politik, hvis Hovedlinier man i Virkeligheden trods alt partitaktisk Rabalder er enig om, har man hyppigt mødt Opfordringer til at indlede en handelspolitisk Chancesejlads, der skulde gaa ud paa, at man hensynsløst brød med gamle Kunder for at opnaa en øjeblikkelig Merfortjeneste hos nye, midlertidige Kunder. Det vilde dog næppe i det lange Løb føre til noget heldigt Resultat, og man bør derfor sikkert udvise nogen Taalmodighed og først og fremmest søge at opnaa de bedst mulige Vilkaar hos de gamle Forbindelser.

Medens vi saaledes i det væsentlige møder en klar Forstaaelse for den moderne Verdens Forhold hos den højtærede Finansminister, kan vi ikke lade være med at udtrykke nogen Skuffelse over, at en tilsvarende Forstaaelse ikke synes at gøre sig rigtig gældende hos den højtærede Arbejds- og Socialminister. Det, vi savner hos den højtærede Minister, er et socialpolitisk Initiativ, der udspringer af en Samfundsforstaaelse, som er beslægtet med den Samfundsforstaaelse, vi ser udtrykt i den højtærede Finansministers Konjunkturpolitik. I alt for mange Aar har Socialpolitikken været præget af en defensiv Indstilling. Man har lovgivet paa disse Omraader, naar der ikke var andet at gøre, fordi man var under et Pres, men man gjorde det ikke ud fra et samfundspolitisk Helhedssyn. Moderne Socialpolitik maa opfattes som en Folke- og Familiepolitik, hvis Maal baade er af menne-

skeligt forebyggende og af samfundsoekonomisk Natur. Gennem Sociallovgivningen skal man paa een Gang række en hjælpende Haand til dem, der behøver en saadan, og samtidig virke med til en nødvendig økonomisk Omfordeling af de økonomiske Goder. Derfor maa Socialpolitik ses i Sammenhæng med Finanspolitik, ikke paa den sædvanlige negative Maade, at man betragter de sociale Udgifter først og fremmest som en Belastning af Statens Finanser, men derimod som en positiv økonomisk Foranstaltning, der er med til at udjævne Kriser og holde Hjemmenes Købeevne oppe, saaledes at de mange Tusinde Hjem ikke falder ud af Samfundets økonomiske Liv; derved opnaar man tillige, at disse Hjem kan opretholde deres almindelige sociale Standard paa lige Fod med andre Hjem.

I beskæftigelsesmæssig Henseende har vi en god Tid, og den bør benyttes til forberedende Arbejde paa socialpolitisk Omraade. Vi efterlyser derfor Oplysninger om et socialpolitisk Initiativ fra den højtærede Ministers Side.

Gennem det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers saakaldte største Tale for nylig i Studenterforeningen er de store Problemer fra Besættelsetiden paa ny sat paa Dagsordenen paa en meget paagaende Maade. Det vil derfor være paa sin Plads, at der ogsaa fra vor Side siges et Par Ord om disse Spørgsmaal.

Da Danmark blev besat af den tyske Krigsmagt den 9. April 1940, blev der afgivet en, som det hedder, „alvorlig Protest“ mod denne Krænkelser af vor Neutralitet. Men denne Protest forsvandt omtrent lige saa hurtigt, som den var fremsat. I Stedet for at stille sig paa et folkeretligt Grundlag og derudfra føre en Politik indlod man sig paa det ene Kompromis efter det andet, saaledes at vort folkeretlige Grundlag blev forfuset. Man indlod sig med det samme med Besættelsesmagten, saaledes at man, ganske stridende imod det folkeretlige Grundlag, gik i militært Samarbejde med Besættelsesmagten. Selv om vi meget vel forstaa Motiveringen for denne Politik, maa vi stadig opretholde vort Standpunkt fra Besættelsesaarene. Vi kan ikke se andet, end at f. Eks. den norske Højesteret viste os et Eksempel til Efterfølgelse her i Danmark. Denne Vigen fra et folkeretligt Grundlag, dette svigtende Mod til i god Forstand at trodse paa Retten, var Udtryk for en svigtende Forstaaelse af, hvad der til alle Tider er en Livsbetingelse for et Folk.

Ud fra dette vort Grundsynspunkt maatte vi opfordre enhver til at tage Kam-